

14.5.2021

Opetus- ja kulttuuriministeriö

kirjaamo@minedu.fi

Viite: VN/28336/2020

Elinkeinoelämän Oppilaitokset EOL ry:n lausunto ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta

Koulutusvientiin yhtenäinen lainsäädäntö

EOL kiittää ministeriötä mahdollisuudesta lausua tärkeästä lakimuutoksesta. Suomi elää viennistä ja osaamisesta. Koulutuksesta on kaavailtu Suomen seuraavaa merkittävää vientialaa, mutta tulokset ovat toistaiseksi olleet vaatimattomia. Korkeakouluissa koulutusvienti pitää sisällään sekä tilauskoulutuksen että lukuvuosimaksut EU:n ulkopuolelta tuleville opiskelijoille. Ammatillisessa koulutuksessa on oltu vielä kokeiluasteella. Mikäli koulutusvienti halutaan merkittäväksi osaksi Suomen elinkeinoelämää, tulisi kaikki esteet pyrkiä poistamaan. Nyt annettu lakiesitys jättää runsaasti toivomisen varaa. Koulutusvientiä tarkastellaan edelleen koulutusasteittain. Jotta saamme vientiin riittävää volyymia ja laatua, tulee rohkeasti yhdistää toisen asteen koulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen voimavarat. Se vaatisi kuitenkin lähtökohdaksi yhtenäistä lainsäädäntöä, jonka nojalla voitaisiin rakentaa konsortioita edistämään koulutusvientiä. Ammatillisella koulutuksella on korkeatasoisia koulutustuotteita, jopa ainutlaatuisempia kuin monet korkeakoulujen tutkinnot, joista on jopa ylitarjontaa. Myös koulutusviennin tiekartta 2020-2023 nostaa yhdeksi painopisteeksi ammatillisen koulutuksen, mutta se ei näy tässä lakiesityksessä?

Esityksen mukaan Opetushallitukselle annettaisiin toimivalta päättää joka kerta erikseen, miltä osin tilauskoulutuksessa tai Euroopan talousalueen ulkopuolella järjestettävässä tutkintokoulutuksessa voidaan poiketa tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimuksista tai osaa-mistavoitteista. Esityksen muotoilu jo sinällään kertoo, että nyt ollaan tekemässä hallinnollisesti jäykkää, hidasta, vertailukelvotonta mallia, joka ei edistä sujuvaa ja kysyntäorientoitunutta koulutusvientiä. Parempi toimintaprosessi olisi jo kokeilun aikana noudatettu malli, erillisistä koulutusvientiin käyvistä valtakunnallisista tutkinnon perusteista. Se varmistaisi tasalaatuisuuden, ja nopeuttasi sekä tehostaisi koulutusvientiä.

Kokonaisuudessaan hallituksen esitys on kunnianhimoton ja hallintopainotteinen. Mitä toisen asteen koulutuksen kansainvälisyydellä ylipäättään tavoitellaan? Koulutusvienti on osa sitä, mutta jo se, että monia englanninkielisiä tutkintoja jäi reformin jälkeisissä järjestämisluissa ilman lupaa, oli erikoista. Elinkeinoelämän Oppilaitokset EOL esittää laajaa ja avointa keskustelua ammatillisen koulutuksen kansainvälisyyden nykytilasta ja tulevaisuudesta. Olemme valmiita järjestämään tällaisen keskustelutilaisuuden.

Antti Loukola

Jaana Lehto

Juha Ojajärvi

EOL:n puheenjohtaja

1. varapuheenjohtaja

2. varapuheenjohtaja